



ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ ·НЕОФИТ РИЛСКИ· БЛАГОЕВГРАД

СТАНОВИЩЕ

от доц. Стефания Иванова Беломъжева-Димитрова, д-р
член на научно жури за присъждане на образователната и научна степен
"доктор", Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...,
Докторска програма: „Теория и методика на физическото възпитание и
спортната тренировка”

Автор: Лилиана Василева Гоцева

Научен ръководител: проф. Атанас Георгиев, д-р

I. Данни за докторанта, докторантурата, дисертацията, автореферата и публикациите

I.1. Данни за докторанта

Лилиана Василева Гоцева завършва висшето си образование през 2014 г. в бакалавърска програма „Педагогика на обучението по физическо възпитание” в ЮЗУ „Неофит Рилски” град Благоевград. Без прекъсване тя продължава своето образование в магистърска програма „Спортна анимация” отново в Югозападния университет. От 01.08.2018 г. е зачислена като редовен докторант в докторска програма „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка” в ЮЗУ „Неофит Рилски”.

Професионално тя се развива като треньор в СК по естетическа

гимнастика „Прима”, гр. Благоевград (от 2015 г. до момента) и СКОБ „Младост”, град Благоевград (от 2016 г. до момента). Лилиана Гоцева също се занимава с преподаване на спорт на деца в предучилищна възраст (от 2013 г. до момента). От 2020 г. до момента е асистент в катедра Теория и методика на физическото възпитание към Факултет по педагогика при ЮЗУ „Неофит Рилски“, гр. Благоевград.

Лилиана Гоцева е дългогодишен състезател по ориентиране, многократен държавен шампион в елитната група, шампион на Югоизточна Европа, участник на европейски и световни първенства по ориентиране. Нейната спортна кариера в комбинация с професионалната и реализацията логично прераста в научно търсене в областта на спортната наука и в написването на този дисертационен труд.

I.2. Данни за докторантурата

Лилиана Гоцева е изпълнила индивидуалния си учебен план, преминала е успешно вътрешно обсъждане на дисертационния труд пред образователното звено, с ректорска заповед №800, от 02.05.2023 г. е определен съставът на научното жури и е насрочена дата за публична защита. Не са установени пропуски по изпълнението на процедурата.

I.3. Данни за дисертацията

Представеният дисертационен труд на тема *„Функционалната подготовка на националния отбор по ориентиране“* представлява задълбочено, оригинално, авторско изследване. Избраната тематика е особено актуална, защото засяга аспект от спортната подготовка, който е предпоставка за високи спортни резултати. Обемът на дисертацията е 150 страници. В общия обем на дисертационното изследване се включват: използвани съкращения, увод, постановка на проблема, методологична рамка на изследването, анализ на получените резултати, изводи и препоръки, приноси, библиография и приложения. В увода авторът представя мотивите за избор на тема на дисертационния труд. В

литературния обзор личи задълбоченото познаване на материята от кандидата и неговият богат практически опит, които са поднесени научно и компетентно. От физиологична и биохимична гледна точка са разгледани процесите на енергоосигуряване на физическото натоварване, особено при работа за издръжливост, качеството, което в най-голяма степен е необходимо за съвременното ориентиране. Разгледани са също функционалните показатели за аеробния и анаеробния праг, максималният кислороден обем и максималната пулсова честота при спортна дейност, функционалната подготовка, базирана на пулсовата честота.

Логичен завършек на първа глава е работната хипотеза на изследването, която е формулирана ясно.

Във втора глава са представени предметът, обектът и целта на изследването, които са формулирани правилно. Задачите на изследването произтичат от поставената цел. Контингент на изследването са 22-ма състезатели от разширения състав на националния отбор по ориентиране на Република България. Описан е протоколът на теренното тестиране, в който са подбрани адекватни методи на изследване, отговарящи на поставените задачи. Втора глава завършва с авторска методика за функционална подготовка на състезатели по ориентиране, която е разработена в пет микроцикъла.

В трета глава е направен анализ на получените резултати от изследването. Личи добро познаване на статистическите методи от докторантката, както и умение да бъдат интерпретирани получените данни в полза на практиката.

В резултатите от тестовете на изследваните показатели VO_{2max} , максимална пулсова честота и обща издръжливост се наблюдава подобрене на средните стойности и при двете изследвани групи. Изследванията от дисертационния труд показват, че нашите национални състезатели имат сравнително по-ниски стойности на максималното

кислородно потребление за разлика от тези на световния елит. Това показва големите резерви, които българските ориентировачи имат за подобряване на функционалната си подготовка в тренировъчния процес.

Получените резултати дават основание да се приеме работната хипотеза. Изводите и препоръките са логично следствие от получените резултати и дават ценни насоки за практикуващите в тази област специалисти.

I.4. Данни за автореферата и публикациите

Авторефератът е с обем 61 страници и в синтезиран и логичен вид представя методологията и резултатите от дисертационното изследване, изводите и препоръките за практиката.

Кандидатът публикува три самостоятелни изследвания по проблематиката на дисертационния труд, които покриват минималните наукометрични изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

II. Научни приноси

1. Изготвена е и е апробирана в практиката авторска методика за повишаване на функционалната подготовка на национални състезатели по ориентирание, която може реално да допринесе за съществено подобряване на функционалната годност на българските състезатели по ориентирание.

2. Направен е задълбочен анализ на съществуващите методики за подобряване на функционалната подготовка.

3. Така систематизирани, използваните в изследването теренни тестове за определяне на функционалната подготовка са лесно достъпни и проложими по време на подготовката на състезатели по ориентирание.

4. Предложената методика е общодостъпна и може да се използва в подготовката на елитни състезатели и на клубно ниво.

III. Бележки и препоръки

Смятам, че предложената методика за функционална подготовка на състезатели по ориентирание може да бъде оптимизирана чрез диференциране на дозировката и средствата за подготовка по признак пол.

Уверена съм, че дисертационното изследване ще намери читатели сред треньорите по ориентирание в България, затова препоръчвам на автора да издаде тази дисертация под формата на монография или книга.

Заключение

Представеният за разглеждане дисертационен труд на тема „*Функционалната подготовка на националния отбор по ориентирание*“ е завършено теоретико-експериментално изследване с доказани научни приноси.

На това основание **давам положителна оценка и предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на Лилиана Василева Гоцева образователната и научна степен „доктор“** в професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка“.

Дата: 17.05.2023 г.

Член на журито:

/Доц. д-р Стефания Беломъжева-Димитрова/